
Fra: QuestBack <noreply@questback.com>
Sendt: 25. juni 2018 12:28
Til: KD-RETHOS
Emne: Respons på Høring RETHOS fase1

- Høringssvaret kommer fra
 - Regionale helseforetak (RHF)/helseforetak (HF)
- Navn på avsender av høringen (hvilket universitet/høyskole, kommune, statlig etat, brukerorganisasjon osv.)
 - Oslo universitetssykehus HF.
- Hvilke retningslinjer vil du gi innspill på? (her velger du alle de retningslinjene du vil gi innspill på. Det må velges minst en.)
 - Sosionomutdanningen
- Sosionomutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
 - 4
- Begrunn svaret
 - Oslo universitetssykehus stiller seg bak høringsinnspillet til Helse Sør-Øst, men velger også å levere inn eget. Retningslinjen dekker en bredde av ulike typer kompetanseområder som er sentrale for utøvelsen av sosialt arbeid på de fleste arbeidsarenaer. Retningslinjen synes således også å ivareta sykehussosionomens kompetansebehov med inkludering av de mest sentrale kunnskapsområdene for den sosionomfaglige virksomheten i helsetjenesten. Vi har imidlertid noen innspill til forbedring som vil beskrives under punkt 4, 8 og 9, samt se også en generell bekymring som er beskrevet under spørsmål 9.
- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
 - 4
- Begrunn svaret

- Se begrunnelse under punkt 1. Sett fra et pasient/brukerperspektiv er det positivt at retningslinjen har fokus på kommunikasjon, mestring-
endring, veiledning, medvirkning, undervisning og formidling.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til
utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)
og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i
læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for
detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
 - 4
- Begrunn svaret
 - Det er uklart hvor standardiserte utdanningene kommer til å bli på
grunnlag av denne retningslinjen. Det ligger en vektning i
begrepsbruken (taksonomien), men så lenge det ikke er knyttet
studiepoeng til emner er det vanskelig å vite hvordan dette slår ut. Vi
er klar over at det lå utenfor mandatet til arbeidsgruppen, men velger
likevel å kommentere det. For å oppnå relativt like utdanninger på
landsbasis, er det viktig at det etableres en varig struktur for
samarbeid, hvor «tjenestene» og UH sektoren er likeverdig
representert også på programplannivået (nivået under
retningslinjen). Dette bør presiseres i retningslinjen. Pr i dag er det
veldig tilfeldig hvorvidt tjenestene får innflytelse på innholdet i
programplanene. Et forslag er at tjenestene blir likeverdig
representert inn i «nasjonalt fagorgan for utdanning og forskning
innen sosialt arbeid og velferdsfag»: alternativt at det etableres et
nytt fora under det nasjonale med et gitt mandat. Ut over denne
generelle bekymringen, synes i all hovedsak retningslinjen å ha et
passe detaljert innhold i læringsutbyttebeskrivelsene som både gir
handlingsrom til de lokale utdanningsinstitusjonene, samtidig som en
nasjonal standard sikres. Samtidig så fremstår graden av detaljering
som noe varierende hvor det på noen områder er meget generelle
beskrivelser i motsetning til andre forhold som fremstår som svært
detaljert, f.eks på side 5 « ha kunnskap om privatøkonomi og gi råd
til personer for å forebygge og avhjelpe gjelds- og privatøkonomiske
problemer». Det er mulig at dette er gjort med hensikt ved at man
ønsker å fremheve og tydeliggjøre en viss type kompetanse, men vi
foreslår at det tas en gjennomgang av dette for å sikre en bevisst

holdning til fremhevelse av enkeltemner. Dette vil kunne medvirke til et noe mer samstemt presisjonsnivå på retningslinjen.

- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
 - Kompetanse omkring sorg og krise synes å være fraværende i utkastet. Dette er et kunnskapsområde som er svært viktig i arbeidet med alvorlig syke pasienter og deres pårørende på sykehus. Denne kompetansen vil også være sentral for utøvelsen av sosialt arbeid på andre sosionomfaglige arenaer som barnevern og NAV. Vi anbefaler derfor å inkludere kompetanse omkring sorg og krise i retningslinjen. Vi savner også et noe større fokus på familieperspektiv med vektlegging av familie, nettverk og økologisk teori. Kompetanse omkring barns utvikling spesielt, men også med tanke på hele menneskets livsløp kunne ha vært tydeliggjort i større grad. Et annet viktig kompetanseområde er knyttet til å kunne forebygge utbrenthet og sekundærtraumatisering som er en særlig utfordring i sosialarbeideryrkene. Det er et område som med fordel kunne ha vært inkludert i retningslinjen og som vi foreslår kan komme som en utdypning under «Del III – generell kompetanse».
- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbart?
 - Ja
- Begrunn svaret
 - Delen om praksisstudiet fremstår som relevant og gjennomførbart. Den inkluderer viktigheten av å trene opp kompetanse innen kartlegging, analyse og vurdering av sosiale forhold, noe som er essensielt for å bli en kompetent sosionom i praksis. Det kan muligens bli utfordringer knyttet til å skaffe til veie praksisplasser fra ulike felt til alle studenter, samt finne praksisveiledere med veiledningskompetanse, men dette tas det forbehold om i retningslinjen. Vi gjør oppmerksom på at dersom det skal være et krav av studenten skal få erfaring med å fatte vedtak/beslutninger forutsetter det at et av praksisstedene er innen forvaltning. Se også punkt 8 hvor praksisstudiet også omtales.

- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
 - 4
- Begrunn svaret
 - Retningslinjen er omfattende og inkluderer et stort omfang av kunnskapsområder som er relevant for den sosionomfaglige utøvelsen. Innholdet i retningslinjen reflekterer således fagets spesielle karakter som innebærer at sosionomen skal ha en helhetlig breddekompetanse som omfatter en rekke teoretiske perspektiver og kunnskapsområder. Dette mener vi fremkommer tydelig i retningslinjen. Vi mener omfanget av retningslinjen er gjennomførbart i rammen av et 3 års løp- med hjelp av en god oppbygning og strukturering.
- Er ferdighetstreningen i utdanningen tilstrekkelig vektlagt? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'absolutt ikke tilstrekkelig' og '5' betyr i 'absolutt tilstrekkelig'
 - 5
- Begrunn svaret
 - Ferdighetstreningen i utdanningen synes å være godt beskrevet og vektlagt i retningslinjen. Det fremkommer at det er en omfattende og viktig kompetanseområde og det er beskrevet på en nøyaktig og detaljert måte.
- Den delen av studiet som foregår i praksis er omtalt under studiets oppbygging. Er det flere eller andre forhold knyttet til praksisstudiene som bør inn i retningslinjene?
 - Vi foreslår å inkludere varigheten og omfanget av praksisperioden i retningslinjen. I henhold til «Kvalitet i praksisstudiene i helse- og sosialfaglig høyere utdanning», 2016, settes det krav om minimum 17 ukers praksisperiode for sosionomutdanningen, og dette bør med fordel fremkomme i retningslinjen. Vi ønsker også en nærmere vurdering av om det bør inkluderes en nasjonal vurderingsbeskrivelse for å evaluere studentenes praksis. Det er viktig at mindre egnede kandidater i den praktiske utøvelse av faget får tilbakemelding om utviklingsområder. Det kan med fordel stilles større krav til praktikantene og den faglige utøvelsen de skal trenes

opp i, enn det som synes være praksis i dag. Det stilles krav om formell veiledningskompetanse på de sykehusansatte. Dette kravet må ses i sammenheng med hva som skal være universitets- og høgskoleansattes rolle når studentene gjennomfører sine praksisstudier. OUS støtter formuleringen i forskriften om at lærer skal være oppdatert i praksisstedets problemstillinger og sikre kontinuitet, sammenheng og progresjon i studiet. Lærers rolle og krav til oppfølging fra utdanningsinstitusjonens side er for lite tydelig definert i retningslinjen for sosionomene og må tydeliggjøres. OUS forventer at forskriftens innhold er førende. Det kan ikke være opp til det enkelte helseforetak og den enkelte utdanningsinstitusjon å fremforhandle løsninger på dette. OUS ønsker derfor at dette tydeliggjøres og at det utarbeides nasjonale maler for samarbeidsavtaler hvor blant annet utdanningsinstitusjonenes ansvar for oppfølgingen av studenter i praksis operasjonaliseres, basert på beskrivelsen i forskriften.

- Er det andre høringsinnspill?
 - Vi foreslår å inkludere i retningslinjen at utdanningen kvalifiserer til yrkestittelen «sosionom». Vi foreslår å omskrive eller stryke setningen på side 2 under kunnskapsområder «Et fag kjennetegnes av et område som konstituerer disiplinen». Det forutsetter stor kompetanse innen profesjonaliseringsteori for å kunne finne mening i dette. Kunnskapsområde 2; 3 kulepunkt. OUS mener at helse må forstås i videre sammenheng enn psykisk helse og foreslår å supplere med somatisk helse. Vi opplever at oppdelingen i kunnskapsområder (rammer for sosialt arbeid, kunnskap om sosial problemer, arbeid med sosiale problemer) bidrar til å gjøre fremstillingen av retningslinjen svært ryddig og oversiktlig.

Gi tilbakemelding

